

درباره محمد حقوقی

متولد ۱۳۱۱ اصفهان
 اخذ لیسانس ادبیات از دانشسرای عالی تهران
 دبیر دبیرستانهای اصفهان
 - منتقد سرشناس شعر که خود شاعر نیز هست
 - با مقاله معروف «کی مرده، کی بجاست»، سال ۱۳۴۵ شهرت یافت
 - کتاب شعر نو از آغاز تا امروز، او در ۲۰ سال گذشته اصلی ترین مرجع معین شعر معاصر بود
 - همکاری با هوشنگ احمد گلشیری، محمدکلیاسی و جلیل دولخواه در جنگ اصفهان
 - برنده جایزه چهارمین دوره شعر امروز
 - برخی از مجموعه اشعارش عبارتند از: زوایا و مدارات، فصل های زمستانی، شرقی ما، گریزهای ناگزیر، با شب، خروس هزار یال و کنجشک ما و کیلاس، شب ما ناشی، دالان های بلند عصر، از ابعاد نقره و خاکستر، در دل دلتا، آندوه یابها و...
 - از وی تاکنون کتابهای شعر نو از آغاز تا امروز، چهره های شعر امروز، مجموعه ۵ جلدی شعر زمان ما در زمینه نقد و تحلیل شعر و ادبیات به چاپ رسیده است.

محمد هادی سلیمان زاده: درباره محمد حقوقی گفته اند که او در شعر معاصر، یکی از شاعران آگاه نسبت به ادبیات کهن ماست. حقوقی گرچه از سالهای چهل، گرایش بیشتری به شعر نو مدرن پیدا کرد و تلاشش را بر پیشبرد شکل هایی از این نوع شعر متمرکز کرد، اما زبان کهن و همواره فوری تر و غنی تر بوده است.
 حقوقی را همچنین یکی از مصنف ترین شاعران شعر معاصر ایران دانسته اند. چنانکه شمس لنگرودی دربارش می گوید: «در جامعه ای مثل ایران، نقد به عنوان یک پدیده مدرن در حاشیه قرار دارد و کسی که نقد می شود قلم می کند انکار شده است و باید مقابله به مثل کند. اما حقوقی قلم به نوشتن های تازه اند و چه در هنگامی که نقد می شود، به خود فروغ می زند و غمزدمدنی از خود نشان نمی دهد و برخلاف بسیاری از هم سلاشان، برخورد شخصی نمی کند.»
 او حقوقی را یکی از روشن ترین منتقدان ما می داند و می گوید: «من هرچند که پاره ای از نظریه های او را قبول ندارم، اما با خاطر تأملات و انصافش او را یکی از پایه های استوار شعر معاصر می شناسم.»
 یکی از مطرح ترین کتاب های حقوقی، شعر نو از آغاز تا امروز است و درباره اهمیت این کتاب همین س که بعد از آن کتاب هدی با نام تاریخ از آغاز تا امروز، «جنرالیا از آغاز تا امروز»... منتشر شد که نشان می دهد این کتاب مرجع و قابل تأمل بوده که اسبش این قدر توجه را بکلیت خود جلب کرده است.

گرچه این اولین کتاب در نگاه به تاریخچه شعر نو نبود و پیش از آن کتاب های دیگری هم در این زمینه وجود داشت، اما تا جایی که به یاد می آوری، تاریخ شعر نو از آغاز تا امروز، اولین کتابی بود که اصول قابل تأملی را در تاریخ شعر نو مطرح می کرد.
 حقوقی در این کتاب و در کتاب های دیگری به طور جدی به تحلیل پاره ای از شعرها پرداخت که برای خیلی ها اهیایی به آنها دشوار بود. مثلاً بسیاری به صورت حسی تحت تأثیر شعر «هرگ ناصری» قرار گرفته بودند، اما شناختن آن ساختار آن نداشتند و نقد حقوقی آن را شناختند، در واقع او تاریخ شعر معاصر ما را هکذا بوده است.
 درباره اشعار سروده شده توسط محمد حقوقی، علی باباجاهی می گوید: «بیشترین درنگ من بر کارهای شعری حقوقی است. او در وهله اول برای نسل من، حداقل با فاصله سنی ۱۰ سال به عنوان یک پیشگام مطرح است و در نقش یک منتقد و حتی محقق

انتقاد از شعر

هم عمل کرده و همین کافی است تا نسل بعد از او اقرار کند که چیزهای زیادی از وی آموخته است.
 در واقع شعر حقوقی را می توان به سه دوره تقسیم کرد. در دوره اول کار او بر محور نوعی پیچیده هم می نویسی تألیف می شد و این مهم نویسی معلوم نویسی تأثیر گذاری و تأثیر گرای گاهی افرایش بود. اما پیچیدگی شعر حقوقی متنی بر پیچیدگی در نگاه شاعر نبود، بلکه یک پیچیدگی صوری بود. او در این گونه نوشتن، مفهاری به تصنع گرایش دارد و در واقع نگاه ژرف نیست، بلکه ژرف نماند و ممکن است خواننده چو زده ای را به اشتباه بیندازد.
 - با این همه اشعار حقوقی هرگز کار را ساخت مند حسند و به قول خود حقوقی این اشعار به نوعی ساختمانی بودن یا اندام وارگی متکی است. اما از نگاه نسل شعر معاصر، شعر می تواند از تک مرکز بودن فاصله بگیرد و به تعدد مراکز برسد. در حال حاضر، شعر این دوره حقوقی خواننده فعلی را طلب می کند که باید به خود رحمت قرائت دیگری را بدهد، هرچند ممکن است دست خالی برود.
 شعر دوره دوم حقوقی، مقداری به طرف سادگی می رود، اما موزونیت همچنان به چشم می خورد. اینجا دیگر کمتر با تصویر مجوری روبرو هستیم. اما شعر همچنان اندام وارگی و ساختار از گانیک را در نظر دارد و حسن شعر این دوره طنز کنز حقوقی است. گاهی هم با کلمات خارجی همراه می شود.
 در شعر این دوره، گرایش پر رنگی به قافیه های درونی وجود دارد که گاه از آهنگند است و نوعی بازی با زبان در این اشعار دیده می شود که البته ربطی به بازی زبانی که پست مدرنیست ها مطرح می کنند ندارد.
 حقوقی سعی می کند هم در دوره اول و هم در دوره دوم شعر متفاوت نویسی باشد و خود را رادیکال را متوجه خود کند. اما حرکت حقوقی بیشتر در حد یک فرم به چشم می خورد و یک جنبش که با نوعی جسارت همراه باشد، تلقی نمی شود.
 در شعر دوره سوم، موضوعی مطرح می شود که به نظر خود شاعر یک اتفاق است. او در این دوره وزن و رها می کند و به طرف بی وزنی می رود. اما این مسأله برای یک شاعر پس از چهل سال شعر گفتن، نمی تواند یک اتفاق محسوب شود. در واقع ذهنیت کارهای حقوقی بیشتر شاعران پیش از او مثل نیما، شاملو و فروغ، شونتگر است. یعنی با وزنی است یا بی وزنی، با خرد است یا بدون و اما به عقیده شاعران نسل سوم و سوم معاصر شاید باید از همه امکانات که در اوزان مرکب و بیوزنی به چشم می خورد استفاده می کرد

و نباید از کردن وزن خیلی خوشحال بود. در واقع بی وزنی در شعر حقوقی هیچ افق معنایی و نگارشی جدید را که غافلگیر کننده باشد به کار او اضافه نمی کند.
 وجه مثبت شعر دوره سوم حقوقی، رویکرد تنزلی این اشعار است. این نگاه امکان فراری را به رابطه عاطفی تری را با شعر حقوقی دید می آورد و معنای همان عشق پیری گر میبندد. است. در واقع برخلاف نظر برخی، شعر تنزلی لزوماً کلاسیک نیست؛ اما متناسبانه این باقیست معلوم و مطبوع در شعر حقوقی باز گرفتاری دارد و به بنایای نگارشی شعر کلاسیک فارسی متصل است. یعنی او با وجود اینکه وزن را کنار می گذارد، اما اندام گرفتار تنبیل قافیه در شعر است که آنها را قافیه های قابل پیش بینی نامیده است و معتقد است که این قافیه ها به شعر ضربه می زند. (۱)

 در را که باز می کنم
 آرام
 از هر یک از هزار کتابم
 - کنار هم،
 با ناز و نیاز نستند -
 با پاسخ شکسته نباشید
 روزم
 در پشت میز رو به جنوم
 کنار عشق
 و آرام می شینم و آرام می شوم

 اغلب ادبا و ادیبان معاصر متفق القول اند که جدی ترین و جامع و جوهرترین تحلیلی که درباره شعر نو در ایران صورت گرفته «کتاب شعر نو از آغاز تا امروز» (۱۳۵۰-۱۳۷۰) محمد حقوقی است.
 حقوقی در این کتاب، ضمن شرح ملاکهایی که برای گزینش اشعار اختیار کرده، به ویژگی هایی اشاره می کند که شعر نیمایی را از شعر سنتی متمایز می سازد. این ویژگی های ایل عنوان کوتاه و بلندی مصرع ها، عدم رعایت قرا در ادا، عدم سخنوری، نوع ایهام، نوع ساختمان جای داده شده است.
 در این میان، حقوقی بر سر نوع ایهام درنگ بیشتری کرده و با بر شمردن عوامل آن کوشیده است تا میان نوع ایهام در شعر نو و در شعر سنتی فرق ماهوی نشان دهد.
 در واقع حقوقی اولین کسی است که در این کتاب می کوشد برای شعر نو معمارای قابل شوق که شعر سنتی فاقد آن است و شاید همین کتاب برای ماندگار شدن نام حقوقی در میان ادیبان و ادیبان پژوهان کافی باشد. بهر است مطلب را ادا شده شعر او به پایان برسانیم:
 پنجاه سالگی مرا
 ما در روایت
 پنجاه متر خاک

 حقوقی منتقد سرشناس شعر که خود شاعری تواناست از سال ۱۳۲۵ و پس از انتشار مقاله معروف «کی مرده، کی بجاست» در میان اهل شعر شهرت یافت و با کتاب «شعر نو از آغاز تا امروز» که در نزدیک به سی و اندی سال گذشته یکی از مراجع معتبر شعر معاصر بوده، شهرتش تثبیت شد و این کتاب در سالهای پس از انقلاب زمینه ساز آشنایی نسل جوان با شعر نو گردید.
 گرچه از تأثیر کتابهای «شعر زمان ما» که درباره اشعار احمد شاملو، مهدی اخوان ثالث، سهراب سپهری، فراغ فرخزاد و نیما یوشیج است، نمی توان به آسانی بر گذشت.

درباره اشعار حقوقی، منوچهر آتشی می گوید: «از دوران دانشجویی در دانشسرای عالی، حقوقی را می شناسم. حقوقی آن زمان شاعر قصاید غرا و شعرهای منسجم کلاسیک بود و چندان اقبالی به شعر نو نداشت، ولی به تدریج که در جامعه و در جریان شعر نو قرار گرفت، نشان داد که آن قوی بن بودن تنبیلش این می شود که چنین شعرهایی سروده شود و این خودش یک درس است»
 و نظر آتشی حقوقی از نظر آشنایی ادبیات جایگاهی نزدیک به فروز نافر دارد.
 درباره زندگی محمد حقوقی باید نوشت که او در اردیبهشت سال ۱۳۱۶ در اصفهان متولد شده است. دبیرستان را در اصفهان به پایان رسانده و در دانشسرای عالی تهران ادبیات فارسی خوانده است.
 او نخستین اشعارش را بین سالهای ۱۳۲۰ تا ۱۳۲۳ منتشر کرد و از سال ۴۰ تا آستانه سال ۵۰ را در دبیرستانهای اصفهان تدریس کرد و ضمن همکاری با نشریات معتبر ادبی آن دوره، همراه با هوشنگ احمد گلشیری، محمد کلباسی و جلیل دولخواه و جنگ اصفهان، را منتشر کرد.
 از محمد حقوقی تاکنون مجموعه اشعارش تحت عنوان زوایا و مدارات، فصل های زمستانی، شرقی ما، گریزهای ناگزیر، با شب، خروس هزار یال و کنجشک ها و گلندیس، شب ماناسب، دالان های بلند عصر و... شعر نو از آغاز تا امروز، ادبیات معاصر ایران، چهره های شعر امروز و مجموعه ۵ جلدی شعر زمان ما که در زمینه نقد و تحلیل شعر و ادبیات است، به چاپ رسیده.

 در را که باز می کنم
 آرام
 از هر یک از هزار کتابم
 - کنار هم،
 با ناز و نیاز نستند -
 با پاسخ شکسته نباشید
 روزم
 در پشت میز رو به جنوم
 کنار عشق
 و آرام می شینم و آرام می شوم

اغاب ادبا و ادیبان معاصر متفق القول اند که جدی ترین و جامع و جوهرترین تحلیلی که درباره شعر نو در ایران صورت گرفته «کتاب شعر نو از آغاز تا امروز» (۱۳۵۰-۱۳۷۰) محمد حقوقی است.
 حقوقی در این کتاب، ضمن شرح ملاکهایی که برای گزینش اشعار اختیار کرده، به ویژگی هایی اشاره می کند که شعر نیمایی را از شعر سنتی متمایز می سازد. این ویژگی های ایل عنوان کوتاه و بلندی مصرع ها، عدم رعایت قرا در ادا، عدم سخنوری، نوع ایهام، نوع ساختمان جای داده شده است.
 در این میان، حقوقی بر سر نوع ایهام درنگ بیشتری کرده و با بر شمردن عوامل آن کوشیده است تا میان نوع ایهام در شعر نو و در شعر سنتی فرق ماهوی نشان دهد.
 در واقع حقوقی اولین کسی است که در این کتاب می کوشد برای شعر نو معمارای قابل شوق که شعر سنتی فاقد آن است و شاید همین کتاب برای ماندگار شدن نام حقوقی در میان ادیبان و ادیبان پژوهان کافی باشد. بهر است مطلب را ادا شده شعر او به پایان برسانیم:
 پنجاه سالگی مرا
 ما در روایت
 پنجاه متر خاک

حقوقی منتقد سرشناس شعر که خود شاعری تواناست از سال ۱۳۲۵ و پس از انتشار مقاله معروف «کی مرده، کی بجاست» در میان اهل شعر شهرت یافت و با کتاب «شعر نو از آغاز تا امروز» که در نزدیک به سی و اندی سال گذشته یکی از مراجع معتبر شعر معاصر بوده، شهرتش تثبیت شد و این کتاب در سالهای پس از انقلاب زمینه ساز آشنایی نسل جوان با شعر نو گردید.
 گرچه از تأثیر کتابهای «شعر زمان ما» که درباره اشعار احمد شاملو، مهدی اخوان ثالث، سهراب سپهری، فراغ فرخزاد و نیما یوشیج است، نمی توان به آسانی بر گذشت.

Have you got what it takes?

First nationwide Private GSM Mobile Phone Company in Iran is seeking for elite, motivated and energetic individuals to join its fast growing team of experts in the following fields:

- 1- National Warehouse Manager
- 2- Facility Manager
- 3- Finance Assistants
- 4- Professional Translator

General Requirements

- Graduate in any field from Iranian or Overseas universities
- Fluent in written & spoken English
- Good interpersonal communication skills
- Computer literate
- Willing to work in a team environment focused on results

If you are looking to join our fast growing team, please send your passport size photo, cover letter, CV typed in English, contact numbers and email-address within three weeks of this advertisement to :

Taliya Recruiting
 No 51
 Seventh Ave, Kooh-e-Noor St., Ostad Motahari St., Tehran
 Zip Code 1587684811

We offer prestigious positions and will pave the road to the future. Be one of the first Pioneers in your country.

www.taliya.ir

لیفت تهران - آنکارا - استانبول با قیمت ویژه

رفت و برگشت ۲۹۹۰۰۰ تومان

نور استانبول **آنتالیا** شب فقط ۳۶۹۰۰۰ تومان

پرواز تهران - استانبول - آنکارا - استانبول - تهران

آرام سیرویس ۱-۸۷۰۸۱۲۰
 ۱۴-۲۳۲۰۱۱-۲۳۲۰

پدر دوم - گوش آداسی - زمیر

مارماریس - آنتالیا

تلفن : ۸۰۰۰۰۰۰۰

برای چاپ آگهی های آژانسهای مسافرتی با ما تماس بگیرید ۸-۸۲۲۷۴۲۶

استخدام کارشناس کامپیوتر

شرکت مهندسین مشاور نیرو در نظر دارد یک نفر کارشناس کامپیوتر با مشخصات زیر را استخدام کند:

- ۱- تسلط به شبکه Windows 2000/2003 server
- ۲- آشنایی عمیق با سیستم های عملیاتی Access 2002 / Visual Basic
- ۳- آشنایی عمیق با سیستم های عملیاتی Access 2002 / Visual Basic
- ۴- آشنایی عمیق با سیستم های عملیاتی Access 2002 / Visual Basic

علاقتمندان به همکاری می توانند اطلاعات خود را از طریق آدرس <http://www.moshavemiro.com> یا بخش استخدام با شماره فکس ۸۷۷۶۸۷۰ اعلام نمایند.

آگهی

مزایده عمومی

شرکت نفت پاسارگاد در نظر دارد مقدار ۹۰ تن قیر ۶۰/۷۰ و ۲۲ تن قیر ۸۵/۲۵ ضایعاتی داخل بشکه موجود در کارخانجات تهران و آبادان خود را از طریق مزایده به فروش رساند. متقاضیان می توانند از تاریخ درج این آگهی به مدت ۱۰ روز جهت هماهنگی و بازدید و اخذ اسناد مزایده به کارخانه قیرسازی این شرکت واقع در تهران - جاده قدیم قم - کیلومتر ۴ - نرسیده به باقر شهر - شرکت پالایش نفت تهران مراجعه نمایند.

شرکت نفت پاسارگاد

ایران و در

بندیش آگهی

تلفن: ۵۹۰۰۵۹۰ / ۸۷۳۶۹۸ / ۸۷۳۶۹۸

شرکت نفت پاسارگاد